

РЕШЕНИЕ

30 декабрь 2020 ел

Буа шәһәре

КАРАР

№ 8-6

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы
Советы депутаты статусы турында
Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы, 25-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезендә, муниципаль норматив хокукый акты законнарга туры китерү максатыннан, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы депутаты статусы турында нигезләмәне расларга (Кушымта).
2. Татарстан Республикасы «Буа муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең 2005 елның 10 декабрдәгә 19-3 номерлы Вәкилләклә органы карары үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карар Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/> адресы буенча басылып чыккан көненнән закон көченә керә, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://buinsk.tatarstan.ru> адресы буенча урнаштырылырга тиеш.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Буа муниципаль район башлыгы,
Совет рәисе

Р.Р. Камартинов

**Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы
Советы депутаты статусы турында
Нигезләмә**

Өлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы депутаты (алга таба - депутат) хокукларын һәм бурычларын билгели, үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне күздә тотта.

I бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба- муниципаль берәмлек уставы), өлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның закон, муниципаль берәмлек уставы һәм өлеге Нигезләмә белән билгеләнгән хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыралар.

2 статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутатның вәкаләтләре срогы муниципаль берәмлек уставы нигезендә-5 ел.

2. Депутат вәкаләтләренең билгеләнгән срогын агымдагы вакыт эчендә үзгәртү рөхсәт ителми.

3. Депутатның вәкаләтләре срогы, өлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш, яңа чакырылыш Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы (алга таба – Совет) эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.

3 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Жирлек Советы депутаты вәкаләтләре вакытыннан алда түбәндөгә очракта туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставка;

3) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сэләтсез яисә хокуктан файдалану сэләте чикләнгән дип танылу;

4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә үлгән дип игълан ителсә;

5) аңа карата судның гаепләү карары закон көченә керүе;

6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;

7) Россия Федерациясе граждандлығын туктату, чит ил граждандлығын туктату - аның нигезендә чит ил гражданды жирле үзидарә органнарына сайланырга, аларга чит ил граждандлығын алырга яисә аларга Россия Федерациясе граждандының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданды яисә башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданды булган Россия Федерациясе гражданды чит ил дәүләте граждандлығы булган Россия Федерациясе гражданды, жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы;

8) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

9_1) хәрби хезмәткә чакыру яисә аны алыштыручы альтернатив гражданд хезмәтенә жибәрү (пункт өстәмә рәвештә 2004 елның 19 июнендәге 53-ФЗ номерлы Федераль закон белән 2004 елның 1 сентябрненнән кертелде);

10) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән башка очрактарда.

10_1. «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләренә үтәмәгән очракта, муниципаль берәмлек депутаты, Совет әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты, муниципаль вазыйфаи вазыйфаи зат, муниципаль вазыйфаны биләүче башка зат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

10_2. Советны жирлекләренәң вәкилләкә органнары составыннан төзегән очракта, депутат вәкаләтләре, аның вәкаләтләре муниципаль район составына жирлек башлығы, жирлек советы депутаты буларак туктатылган очракта, вакытыннан алда туктатыла.

2. Советның депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннен алып 30 көннен дә соңга калмыйча, ә әгәр бу нигез Совет сессияләре арасында барлыкка килсә, - мондый нигез барлыкка килгән көннен алып өч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.

Татарстан Республикасы Президенты, Татарстан Республикасы Премьер-министры авыл жирлегә советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән очракта, әлегә гариза муниципаль берәмлек советына кәргән көн була.

4 статья. Депутат таныклығы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатка аның шәхесен һәм депутаты вәкаләтләрен раслый торган төп документы булган таныклык, шулай ук ул файдалана һәм үз вәкаләтләре чоры дэвамында кулланыла торган күкрәк тамгасы бар.

2. Депутат таныклығы Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тоткарлыксыз бару хокукын бирә торган документ булып тора, шулай ук миләк рәвешләренә бәйсез рәвештә, тулысынча яки өлешчә финанслана торган яисә салымнар һәм мәжбүри түләүләр түләү

буенча ташламалары булган яисә жирле үзидарә органнарын гамәлгә куючылар булган оешмаларга тоткарлыксыз йөрү хокукын бирә.

5 статья. Депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген аерым нигездә алып бара, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәгән килеш берләштерә, моңа муниципаль берәмлек уставында билгеләнгән очраklar керми.

2. Советта вазыйфасы буенча даими һөнәри нигездә эшләүче депутатлар, үзләренең язма гаризалары нигезендә, Совет Регламентында билгеләнгән төр типтә, Совет тарафыннан сайлап куела.

6 статья. Депутатның эшчәнлек формалары

1. Депутат эшчәнлегенең формалары булып тора:

а) Совет утырышларында катнашу;

б) Совет комиссияләре эшендә катнашу;

в) парламент тыңлауларында катнашу;

г) Совет карарлары проектларын кертү;

д) депутат запросы кертү;

е) дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр кертү;

ж) дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, оештыру-хокукий формаларына бәйсез рәвештә оешма житәкчеләренә, муниципаль берәмлек карамагындагы мәсьәләләр буенча ижтимагый берләшмәләргә мәрәжәгать итү;

з) тиешле вазыйфаи затларга гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар күрүне таләп итеп мәрәжәгать итү;

и) үз вәкаләтендәге округта яшәүчеләр - сайлаучылар белән эшләү;

к) депутат берләшмәләре, фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

л) жирле референдумнар, гавами тыңлаулар, жылышлар, конференцияләр һәм сораптырулар оештыруда һәм үткәрүдә катнашу;

м) территорияль ижтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлегә шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә, Татарстан Республикасының башка законнарында һәм Совет турында нигезләмәдә каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәте

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятие, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элементдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мәрәжәгатьләрен карый, гражданнарны кабул итә, дәүләт хакимиятенең тиешле органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук сайлаучыларны айга кимендә бер тапкыр кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга үз эшчәнлекләре турында алар белән очрашулар вакытында, шулай ук масса күләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү буенча чаралар күрә:

- алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятьләрен карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрен дәрәс хәл итүгә ярдәм итә;

- гражданнарны кабул итә;

- жәмәгәтчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

8 статья. Депутат этикасы кагыйдәләрен депутат буларак үтәү

1. Депутат депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә тиеш:

1) Совет тарафыннан билгеләнгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә;

2) депутат эшчәнлегә белән бәйлә булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны таратмаса һәм кулланмаса.;

3) депутат статусын шәхсән яисә аның якин туганнарына кагылышлы мәсьәләләренә хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданныр эшчәнлегенә йогынты ясау өчен файдаланмаса;

4) депутат вазыйфаларының объектив башкарылуында шик уятырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук Совет абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле низаглы ситуацияләрдән читтә торырга.;

5) вазыйфаи бурычларны үтәгәндә мәнфәгәтләр конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксыну барлыкка килгәндә, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә хәбәр итәргә, шулай ук мондый конфликтны булдырмау яисә жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

2. Депутат этикасы бозылган очракта, депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә Совет кушуы буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

II бүлек. Депутат эшчәнлегә гарантияләре

9 статья. Депутатның Совет эшендә, Совет комиссияләре эшендә катнашуы.

1. Депутат Совет тарафыннан карала торган барлык мәсьәләләр буенча, шулай ук ул әгъзасы булган комиссия тарафыннан хәлиткәч тавыш бирү хокукына ия.

2. Депутат Совет, комиссия утырышларында Татарстан Республикасы Конституциясе, федераль закон, Татарстан Республикасы законнары, әлегә Нигезләмә һәм Совет Регламенты нигезендә үзенә бирелгән хокукларны гамәлгә ашыра.

3. Депутат Совет, Совет Регламентында билгеләнгән тәртиптә аның әгъзасы булган комиссия утырышларында шәхсән катнаша. Әлегә утырышларда житди сәбәп аркасында катнашу мөмкин булмаган очракта, депутат бу хакта алдан ук Совет Рәисенә, комиссия рәисенә хәбәр итә.

4. Депутат үзе әгъзасы булмаган теләсә кайсы комиссиянең киңәш бирү тавышы хокукына ия теләсә кайсы утырышында катнашырга хокуклы.

5. Депутатның системасыз катнашуы турындагы мәгълүмат сайлаучылар игътибарына житкерелә.

6. Депутат хокукка ия:

1) комиссиядә һәм Советта үз вазыйфасында сайлау һәм сайлану;

2) Совет тарафыннан төзелә торган органнарны һәм кандидатуралар буенча төзелә торган яисә Совет тарафыннан билгеләнә торган вазыйфаи затларны төзү мәсьәләләре буенча фикер әйтәргә;

3) Совет утырышында карау өчен мәсьәләләр тәкъдим итәргә;

4) Советның хокукый актлары проектларын аның утырышларында карау өчен кертәргә;

5) көн тәртибенә, карау тәртибенә һәм тикшерелә торган мәсьәләләрнең асылына, карарларның проектларына һәм Советның башка актларына төзәтмәләр кертүгә;

6) Совет утырышында теләсә кайсы органның яисә Совет карамагындагы вазыйфаи затның чираттан тыш хисабын яисә мәгълүматын тыңлау турында төкәдимнәр кертүгә;

7) фикер алышуларда катнашырга;

8) Совет утырышларында гражданның, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия мөрәжәгатьләрен игълан итүгә.

7. Депутат федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль берәмлек уставында, Совет Регламентында каралган башка хокукларны гамәлгә ашыра.

10 статья. Депутатның бурычлары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, Буа муниципаль районы Уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтүргә;

2) гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итүгә;

3) даими рәвештә, айга кимендә бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итүгә;

4) гражданның, оешмаларның оештыру-хокукый рәвешенә бәйсез рәвештә, ижтимагый берләшмәләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының мөрәжәгатьләрен үз вакытында карарга һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җаваплар бирергә;

5) очрашуларда турыдан-туры сайлаучылар алдында хисап тотарга, шулай ук үзләренең эшләре турында массакуләм мәгълүмат чаралары аша елына кимендә бер тапкыр хәбәр итүгә;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләргә үтүргә;

7) дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләргә сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә үзенә билгеле булган гражданның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы мәгълүматларны таратмаска.;

8) ел саен, хисап елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча, үзләренең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирергә;

9) «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләргә, тыюларны үтүргә, бурычларны үтүргә.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Муниципаль берәмлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны башкара.

11 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы Совет депутаты хокуксыз:

1) эшмәкәрлек эшчәнлегенә белән шәхсэн яки ышанычлы затлар аша шөгылләнүгә;

2) түбөндөгө очрактардан тыш, коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма идарәсендә катнашырга:

а) сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешма, торак, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жылышында, күчөмсөз мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма (сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жылышында, күчөмсөз мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашудан тыш) белән Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи затына (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) алдан хәбәр итү белән идарә итүдә катнашу;

в) Россия Федерациясе субъектының муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләрнең берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) муниципаль берәмлек муниципаль берәмлекнең гамәлгә куючысы (акционеры), муниципаль берәмлек исемненнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өләшләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең гамәлгә куючысы идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү.

д) федераль законнарда каралган башка очрактар;

3) укытучы, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә. Шул ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданныгы булмаган затлар акчалары исәбеннен генә финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчеләре составына керергә.

7_1. Совет депутаты 2008 елның 25 декабрәдәгә «Коррупциягә каршы тору турында» 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләргә, тыюларны үтәргә һәм бурычларны үтәргә тиеш. Совет депутаты вәкаләтләре «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль закон, 2012 елның 3 декабрәдәгә 230-ФЗ номерлы «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында» Федераль закон, «Аерым категориядәгә затларга Россия Федерациясе территориясеннен читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән

чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәгән очракта вакытыннан алда туктатыла.

7_2. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты тарафыннан коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерү Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дөүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) карары буенча Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

7_3. Әлеге статьяның 7_2 өлеше нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтижәсендә «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дөүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәү фактларын ачыклаганда, Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дөүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә күрсәтелгән затларга карата тиешле карар кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына яисә судка башка жаваплылык чарасын куллану турында гариза белән мөрәжәгать итә.

12 статья. Депутат запросы

1. Депутат Совет утырышларында Буа муниципаль районы Башлыгына, жирле үзидарә органнары житәкчеләренә, Совет компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча Совет тарафыннан төзелә яки сайлана торган башка органнар житәкчеләренә һәм депутат эшчәнлегә мәсьәләләре буенча мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе язма яки телдән кертелә һәм рәислек итүче тарафыннан игълан ителә.

3. Депутат таләбе жиберелгән орган яисә вазыйфаи зат аңа телдән жавап бирергә (Совет утырышында) яисә аны алган көннән соң 15 көннән дә соңга калмыйча яисә Советта билгеләнгән башка срукта язма рәвештә бирергә тиеш. Жавап депутат запросы жиберелгән орган житәкчесе яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Запросның инициаторы запроса куелган мәсьәләләренә карауда турыдан-туры катнаша ала. Аларны карау көне турында запросның инициаторына алдан, ләкин тиешле орган утырышы көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителергә тиеш.

13 статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан беренче чиратта кабул итүгә хокукы

Депутат үз эшчәнлегә мәсьәләләре буенча, милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, жирле үзидарә органнары житәкчеләре һәм башка вазыйфаи затлары тарафыннан беренче чиратта кабул итү хокукыннан файдалана.

14 статья. Депутатның мәғлүмат алу һәм тарату хокукы

1. Советның вазыйфаи затлары Совет Регламентында билгеләнгән тәртиптә депутатны Советка кәргән документлар белән тәэмин итәләр.

2. Депутатның үз эшчәнлегенә бәйлә мәсьәләләр буенча мөрәжәгать итүендә дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм оешмаларга күрсәтелгән органнарның, берләшмәләренең һәм оешмаларның вазыйфаи затлары кичектергесез (ә өстәмә материаллар алу кирәк булганда - мөрәжәгать алынган көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча) бу мөрәжәгәتكә җавап бирә һәм соратылган документларны яисә дәүләт сәре булмаган белешмәләрне тапшыра.

3. Әгәр өстәмә тикшерү үткәру яисә нинди дә булса өстәмә материаллар таләп итәргә кирәк булса, әлегә статьяның 2 пунктында күрсәтелгән вазыйфаи затлар бу хакта үзләренә мөрәжәгать иткән Совет депутатына хәбәр итәргә тиеш.

4. Депутат массакүләм мәғлүмат чараларында үз эшчәнлегә мәсьәләләре буенча чыгыш ясарга хокуклы.

15 статья. Депутатка, сәламәтлегенә зыян китергән яисә эшкә яраклылыкны югалтуга китергән башка зыян күргән өчен компенсацияләр

Имгәнүләр яисә хезмәتكә сәләтне югалтуга китергән сәламәтлеккә башка төрле зыян килү сәбәпле депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйлә рәвештә акчалата компенсация алган очракта, Совет депутатка түләү турында карар кабул итәргә хокуклы.
